

Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 21.3.1995 Sayı : 22234)

Kanun No
4089

Kabul Tarihi
9.3.1995

MADDE 1. – 10 Mayıs 1984 tarihinde Montreal’de imzalanan “Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Protokol”ün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ULUSLARARASI SİVİL HAVACILIK SÖZLEŞMESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN PROTOKOL

(Montreal, 10.5.1984)

10 Mayıs 1984’te Montreal’de, 25 inci Oturumunda (Olağanüstü) biraraya gelen Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı Genel Kurulu,

– Dünya insanları ve milletler arasında anlayış ve dostluğun yaratılmasına ve korunmasına büyük katkısı olan uluslararası sivil havacılığın kötüye kullanılmasının genel güvenliğe bir tehdit oluşturabileceğini;

– Dünya barışının temeli olan milletler ve insanlar arasındaki işbirliğini geliştirmenin ve anlaşmazlıkların ortadan kaldırılmasının arzu edildiğini;

– Uluslararası sivil havacılığın güvenli ve düzenli bir şekilde gelişmesinin gerekli olduğunu;

– İnsanlığın temel endişelerini dikkate alarak, sivil uçaklarda bulunan insanların hayatlarının ve güvenliklerinin güvenceye alınması gerektiğini;

– 7 Aralık 1944’te Şikago’da imzalanan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesine taraf olan Devletlerin;

* Her Devletin ülkesi üzerindeki hava sahasında tam ve münhasır egemenliği haiz olduğunu kabul ettiklerini,

* Devlet uçakları için düzenlemeler yaparken sivil uçakların seyrüsefer güvenliğini göz önünde bulundurmaya taahhut ettiklerini, ve

* Sivil havacılığı Sözleşmenin hedefleriyle uyuşmayan amaçlar için kullanmamayı kabul ettiklerini,

– Âkit Devletlerin, diğer devletlerin hava sahaslarının ihlal edilmesini ve sivil havacılığın Sözleşmenin hedeflerine uymayan amaçlar için kullanılmasını önlemek için gerekli önlemleri almak ve uluslararası sivil havacılığın güvenliğini daha artırmak hususundaki kararlılıklarını;

– Âkit Devletlerin uçuş halindeki sivil uçaklara karşı silah kullanılmaması ilkesini teyit edilmesi yolundaki genel isteğini;

DİKKATE ALARAK

1. 7 Aralık 1944’te Şikago’da imzalanan Uluslararası Sivil Havacılık Anlaşması’nda değişiklik yapılmasının arzu edilir olduğuna karar vermiştir.

2. Sözleşme'nin 94 üncü (a) maddesindeki hükümlere göre, anılan Sözleşme'de aşağıdaki değişikliğin yapılmasını onaylamıştır.

3 üncü maddeden sonra yeni 3 bis maddesi eklenecektir.

“3. Bis Maddesi” :

(a) Âkit Devletler, her Devletin uçuş halindeki sivil uçaklara karşı silaha başvurulmasından kaçınılacağını ve önleme sırasında uçakta bulunan kişilerin hayatlarının ve uçağın güvenliğinin tehlikeye maruz bırakılmaması gerektiğini kabul ederler. Bu hüküm, devletlerin Birleşmiş Milletler Sözleşmesiyle belirlenmiş olan haklarını ve görevlerini değiştirecek şekilde yorumlanamaz.

(b) Âkit Devletler, her devletin, egemenlik hakkının bir sonucu olarak ülkesi üzerinde izinsiz olarak uçan sivil bir uçağın belirlenmiş havaalanlarından birisine inmesini istemeye veya eğer uçağın bu Sözleşmenin amaçlarına uymayan bir gaye için kullanıldığı konusunda makul sebepleri varsa, bu uçağa ihlaline son vermesi için başka talimatları vermeye de yetkili olduğunu kabul ederler. Âkit Devletler bu amaçla, özellikle bu maddenin (a) fıkrası olmak üzere, sözleşmenin ilgili hükümleri dahil uluslararası hukuka ters düşmeyen her türlü yola başvurabilirler. Her Âkit Devlet, sivil uçakların önlenmesine ilişkin yürürlükteki kurallarını yayınlamayı kabul eder.

(c) Her sivil uçak, bu maddenin (b) fıkrasına uygun olarak verilen emirlere uyacaktır. Bunu sağlamak için, Taraf Devletler, millî kanun ve yönetmeliklerinde, o devletçe tescil edilmiş veya daimî ikametgâhı ya da esas işletme yeri o Devlette bulunan bir işletmeci tarafından işletilen bütün sivil uçakların bu emirlere uymalarını zorunlu hale getirecek düzenlemeleri yapacaklardır. Her Âkit Devlet, bu şekildeki uygulanabilir kanun ve yönetmeliklerinin ihlalini ağır bir şekilde cezalandıracak ve konuyu kendi kanun ve yönetmeliklerine göre yetkili makamlarına sunacaktır.

(d) Her Âkit Devlet, o Devletçe tescil edilmiş veya daimî ikametgâhı veya esas işletme yeri o Devlette bulunan bir işletmeci tarafından işletilen sivil uçakların kasıtlı olarak bu Sözleşmenin hedefleriyle uyuşmayan amaçlar için kullanılmasını yasaklamak için gerekli önlemleri alacaktır. Bu hüküm bu maddenin (a) fıkrasını etkilemez veya (b) ve (c) fıkralarının etkisini azaltmaz.

3. Anılan değişiklik, Sözleşmenin 94 (a) maddesindeki hükme göre 102 Âkit Devletin onaylamasıyla yürürlüğe girer.

4. Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı Genel Sekreterinin anılan değişikliği içeren ve aşağıdaki hususları kapsayan, hepsi eşit şekilde geçerli İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca dillerinde bir Protokol hazırlamasına karar verir.

a) Protokol, Genel Kurul Başkanı ve Genel Sekreteri tarafından imzalanacaktır.

b) Protokol, Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi'ni onaylayan veya bu Sözleşmeye taraf olan her Devletin onaylamasına açık olacaktır.

c) Onay belgeleri, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı'na tevdi edilecektir.

d) Protokol, onaylayan Devletler bakımından yüzüncü onay belgesinin tevdi edildiği tarihte yürürlüğe girecektir.

e) Genel Sekreter, Protokol'e ilişkin her bir onay belgesinin tevdi edildiği tarihi tüm Âkit Devletlere bildirecektir.

f) Genel Sekreter, sözkonusu Sözleşme'ye taraf olan tüm Devletlere Protokolün yürürlüğe girdiği tarihi derhal bildirecektir.

g) Protokol, yukarıda belirtilen tarihten sonra Protokolü onaylayan Devletler bakımından onay belgesinin Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatına tevdi edildiği tarihte yürürlüğe girecektir.

Sonuç olarak, Genel kurulun sözkonusu kararı uyarınca,

Bu Protokol Teşkilatının Genel Sekreteri tarafından hazırlanmıştır.

Yukarıdakileri teyiden Genel Kurul tarafından yetki verilen, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı Yirmibeşinci (olağanüstü) Oturumu Başkanı ve Genel Sekreter işbu Protokolü imzalar.

Montreal’de bindokuzyüzsensendört yılı Mayıs ayının onuncu günü, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca dillerinde, herbir metin eşit şekilde geçerli olmak üzere tek nüsha olarak, düzenlenmiştir. Bu Protokol, Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı arşivinde muhafaza edilecek ve onaylanmış nüshaları Teşkilat Genel Sekreteri tarafından, 1944 Aralık ayının yedinci günü Şikago’da imzalanan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi’ne taraf olan Devletlere iletilecektir.

Assad Kotaite

Yves Lambert

Genel Kurul’un Yirmibeşinci Oturumu

(Olağanüstü) Başkanı

Genel Sekreter

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

<u>Cilt</u>	<u>Birleşim</u>	<u>Sayfa</u>
33	85	198
53	72	180
81	84	119, 131, 139:144

I. – Gerekeçeli 562 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisininin 84 üncü Birleşim tutanağına bağlıdır.

II. – Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisininin Bayındırlık, İmâr, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III. – Esas No. : 1/527